Úkol 2-1: Určete koeficienty u daných mocnin, dopočítejte do jednoduchého výrazu (zlomek, výraz s jednou odmocninou,...):

$$[x^5] : (2x-1)^{-2}$$
$$[x^5] : (1+x)^{-1/3}$$
$$[x^6] : x\frac{x^2-1}{(1-x)^{\sqrt{3}}}$$

řešení
První výpočet přímo dle zobecněné binomické věty, nebo zápornou binomickou větou.

$$[x^5](2x-1)^{-2} = [x^5](1-2x)^{-2} = \binom{-2}{5}-2^5 = \binom{6}{1}2^5 = 192$$

V druhém výpočtu budeme postupovat podle definice zobecněného binomického čísla, rozepíšeme všech pět členů a zjednodušíme produkt a složený zlomek.

$$[x^5](1+x)^{-1/3} = \binom{-1/3}{5} = \frac{\frac{-1}{3}\frac{-4}{3}\frac{-7}{3}\frac{-10}{3}\frac{-13}{3}}{5!} = -\frac{4*7*10*13}{3^5 5!} = \frac{7*13}{3^6} = 191/729$$

Poznamenejme, že záporná binomická věta zda není vhodný nástroj - umí zjednodušít pouze celočíselná kombinační čísla. Dostali bychom stále neceločíselné kombinační číslo, které musíme zpracovat dle definice, ale navíc s neceločíselným spodním členem, což neumíme z definice zpracovat.
Ve třetím výpočtu opět záporná binomická věta nemá sílu výpočet zjednodušit (naopak). Poznamenejme též, že ačkoliv $\sqrt[3]{1+x} = (1+x)^{1/3}$, tak $(1+x)^{\sqrt{3}} \neq (1+x)^{1/3}$ už z toho důvodu, že $\sqrt{3} \neq 1/3$.
Výraz zjednodušíme odstraněním zbytečného x, a rozložíma ne dva podvýpočty. Na každý z nich aplikujeme přímočaře zobecněnou binomickou větu.

$$[x^6]x\frac{x^2-1}{(1-x)^{\sqrt{3}}} = [x^4](1-x)^{-\sqrt{3}} - [x^6](1-x)^{-\sqrt{3}} = \binom{\sqrt{3}}{4} - \binom{\sqrt{3}}{6}$$

Kombinační čísla rozepíšeme z definice zobecněních binomických čísel. Dostaneme produkt čtyř a šesti prvků, převážně binomů. Výpočet můžeme zkusit nakrmit třeba do Wolframu, nebo ho zkusíme zchroustat nějak pokud možno elegantně. Můžeme si všimnout, že produkt čtyř členů je stejný v obou výrazech, můžeme ho tedy spočítat pouze jednou. Některé operace lze navíc dělat ve vhodném pořadí. Spočítáme $\sqrt{3}(\sqrt{3}-1)(\sqrt{3}-2)(\sqrt{3}-3) = -3(\sqrt{3}-1)^2(\sqrt{3}-2) = -3(4-2\sqrt{3})(\sqrt{3}-2) = 6(\sqrt{3}-2)^2 = 6(7-4\sqrt{3}) = 6\alpha$
V druhém členu zbývají dva členy $(\sqrt{3}-4)(\sqrt{3}-5) = (23-9\sqrt{3})$
Pokračujeme v úpravě hlavního výpočtu

$$= \frac{6\alpha}{4!} - \frac{6\alpha(23-9\sqrt{3})}{6!} = \alpha(\frac{1}{4} - \frac{(23-9\sqrt{3})}{5!})$$

.

Úkol 2-2: Uvažme hod dvanácti různými 12-stěnnými kostkami s hodnotami 1 až 12. Chceme vyjádřit počet způsobů, kterými může padnou v součtu 45. Výsledek chceme jako jednoduchou kombinaci pár obyčejných (pozitivních, celočíselných) kombinačních čísel.

řešení

Postupujeme dle modelu úloh na rozklady na součty. Ptáme se kolika způsoby lze čísli 45 rozložit na dvanáct součtů od 1 do 12. To spočítáme konvolucí charakteristických posloupností jednotlivých sčítanců představujících jednotlivé kostky.

Jeden hod kostkou můžeme modelovat jako "tabulku" možností, reprezentovanou charakteristickou posloupností obsahující 1 na indexech 1 až 12 (tedy tyto hodnoty jsou možné) a 0 na indexech 0 a od 13 dále. Takovou posloupnost můžeme reprezentovat vytvořující funkcí $x\frac{1-x^12}{1-x}$.

Hledáme tedy hodnotu $[x^45]\left(x\frac{1-x^12}{1-x}\right) = [x^33]\frac{(1-x^12)^{12}}{(1-x)^{12}} = [x^33](1-x^12)^{12}(1-x)^{-12}$

První binom rozepíšeme pomocí (klasické) binomické věty: $(1-x^12)^{12} = \sum_{i=0}^{12}\binom{12}{i}(-1)^i x^{12i} = \binom{12}{0}x^0 - \binom{12}{1}x^12 + \binom{12}{2}x^24 - \binom{12}{3}x^36 + \ldots$. Další členy rozepisovat nemusíme, hledáme totiž koeficient u exponentu x^33, a exponenty z prvního binomu se budou kombinovat pouze s koeficienty z druhého binomu, které jsou všechny nezáporné. Stačí nám tedy první tři členy.

Druhý binom rozepíšeme pomocí záporné binomické věty jako $(1-x)^{-12} = \sum_{i=0}^{\infty}\binom{-12}{i}(-x)^i = \sum_{i=0}^{\infty}\binom{11+i}{11}(-x)^i$.

Nyní můžeme všechny perspektivní členy z prvního binomu zkombinovat s příslušnými členy z druhého binomu, jejichž exponenty se sčítají na 33. Dostáváme výraz

$$\binom{12}{0}\binom{11+33}{11} - \binom{12}{1}\binom{11+21}{11} + \binom{12}{2}\binom{11+9}{11}$$

Můžeme dopočítat, ale jedná se o masivní číslo.

Úkol 2-3: Spočítejte sumu prvních n lichých celých čísel pomocí vytvořujících funkcí.
řešení
Hledáme hodnotu sumy $\sum_{k=0}^{n-1}(2k+1)$
Řada $(2n-1)_n$ má vytvořující funkci $f(x) = 2\frac{x}{(1-x)^2} + \frac{1}{1-x}$
Řada částečných součtů má tedy vytvořující funkci $s(x) = \frac{f(x)}{1-x} = 2\frac{x}{(1-x)^3} + \frac{1}{1-x}^2$
Hledáme koeficient u x^{n-1}:

$$[x^{n-1}]s(x) = 2[x^{n-2}](1-x)^{-3} + [x^{n-1}](1-x)^{-2} = 2\binom{3-1+n-2}{3-1} + \binom{2-1+n-1}{2-1} = 2\binom{n}{2} + \binom{n}{1} = n^2$$